

O ključnim temama današnjice

Beograd Prajd Pozorišni Festival, prvi put od 10. do 14. septembra

Iako je, već šestu godinu, deo organizacionog odbora „Beograd Prajda“, ove godine, po prvi put, u okviru nje, *Hartefakt* – koji posebnu pažnju pridaje marginalizovanim i diskriminiranim socijalnim grupama – uz pomoć ambasada SAD, Švajcarske i Kraljevine Holandije, organizuje Beograd Prajd Pozorišni Festival.

Karnevalski i zabavni karakter same Parade važan je i nezamenljiv deo diskursa, međutim, došlo je vreme da se teme i debate važne zajednici, prošire i u druge oblasti izražavanja.

„Zato smo odlučili da stvorimo novi pozorišni festival, koji, na specifičan način, a sa scene sa koje glumci i izvođači upućuju živu reč publici, progovorimo zajedno i o drugim i ozbiljnim temama sa kojima se susreće čitavo društvo, a ne samo *LGBTIQ+ zajednica*“, kažu organizatori dodajući da je njihova želja da od Beograda naprave važan centar za *LGBTIQ* pozorišne umetnike, kroz promociju njihovog rada i susreta sa publikom iz jednog drugačijeg kulturnog konteksta. „Hartefakt na ovaj način, u okviru ozbiljnog pozorišnog izraza, želi da svoj doprinos da opštem razgovoru o ključnim temama današnjice“, objašnjavaju organizatori.

Pitanja istopolnih porodica, usvajanja dece, homofobije i nasilja u sportu i često cinične uloge internacionalnih *NVO organizacija* u društvima u tranziciji, zaslužuju umetničku i pozorišnu obradu. „Zato smo odabrali vodeće predstave *LGBTIQ+ pozorišta*, iz tri zemlje: Kosova, SAD i Engleske. Iako nam jezik, stupanj razvijenosti, simboli i narativi nisu

Hartefakt podržava, podstiče i zalaže se za savremeno i angažovano kulturno i umetničko stvaralaštvo, stvaranje novih generacija progresivnih ljudi, kreiranje regionalnog kulturnog prostora koji se odgovorno odnosi prema prošlosti i gradi sigurnu budućnost

zajednički, pomenute teme od velike su važnosti za sve nas“, kažu organizatori.

„Otkrivajući da pitanja koje muče društva, sa kojima možemo biti i u *lošim odnosima* zapravo pogađaju i nas same, i to ne samo u okviru *LGBTIQ+* i drugih marginalizovanih zajednica, već sve ljude danas, došli smo na ideju da kroz komedije i ozbiljne građanske drame, ovim temama otvorimo vrata umetnosti i kulture“, konstatuju organizatori.

Predstava koje će otvoriti ovogodišnji, prvi Beograd Prajd Pozorišni Festival 10. septembra, u Centru za kulturnu dekontaminaciju u 20 sati, je predstava *55 Shades of Gay* iz Prištine, autora Jetona Neziraja, u režiji Blerte Neziraj. U formi burleske, ovaj pozorišni komad pokušava da približi kompleksnost i višestrukost današnjice *LGBTIQ+* života. Predstava na nov i autentičan način tematizuje pitanja tolerancije, aktivizma, borbe za ljudska prava i homofobije.

Drugog dana festivala, 13. septembra, na sceni *Raša Plaović* nacionalnog teatra od 20 sati, biće izvedena predstava *Gypsy Queen*. Predstava dolazi iz Mančestera, autor je Rob Vard (Rob Ward), a režiju potpisuje Adam Zejn (Adam Zane). *Gypsy Queen* je priča o dva boksera koji otkrivaju da je suočavanje sa sopstvenim identitetom mnogo veća borba od one u ringu. Bavi se homofobijom u sportu i pokušava da i u tom segmentu ukaže na postojanje potrebe za inkluzijom i većom vidljivošću.

Predstava o odnosu društva prema istopolnom roditeljstvu i duboko ukorenjenim predrasudama sa kojima se pripadnici *LGBTIQ+ zajednice* i dalje bore, *The Baby Monitor* autora Dejvida Stalingsa (David Stallings), a u režiji Antonija Minina (Antonio Miniño), zatvoriće 14. septembra, na sceni *Raša Plaović NP* od 20 sati, ovogodišnji *Hartefaktov* Beograd Prajd Pozorišni Festival.

Dodajmo, na kraju, da ulaznice za sve predstave mogu da se nabave posredstvom www.tickets.rs i na svim prodajnim mestima *Ticket Vision*.

HF

HEARTEFACT

H+

Ne
odrićem se
dijaloga

HEARTEFACT

H+

Ne
odrićem se
izbora

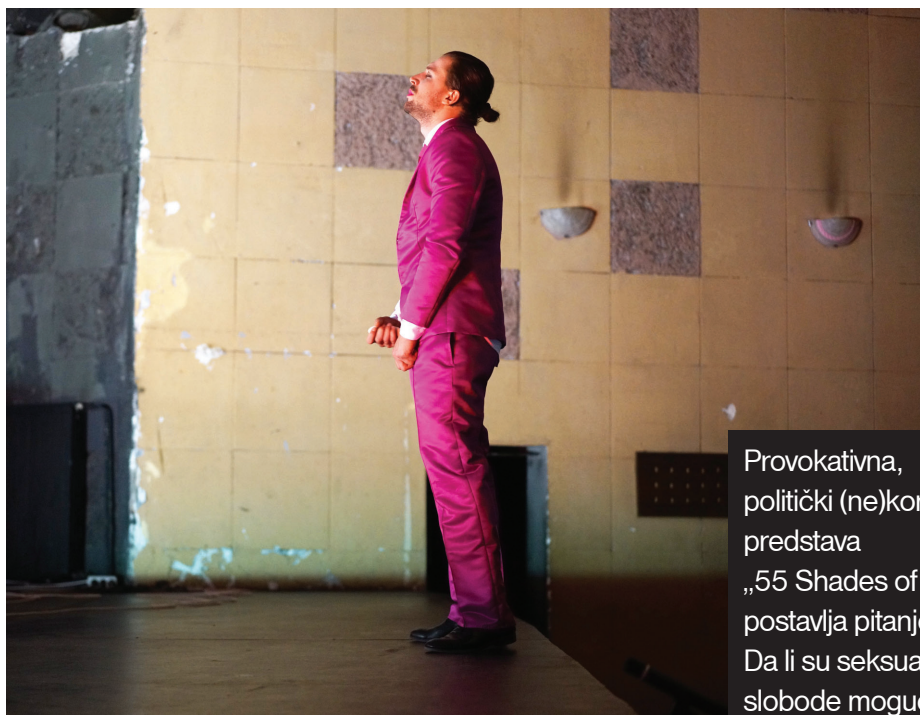

HEARTEFACT

H+

Ne
odrićem se
priče

Provokativna, politički (ne)korektna predstava „55 Shades of Gay“ postavlja pitanje: Da li su seksualne slobode moguće na Balkanu?

55 Shades of Gay: balkansko proleće seksualne revolucije

OTVARANJE FESTIVALA: Centar za kulturnu dekontaminaciju, 10. septembra u 20 sati

Beograd Pride Pozorišni Festival otvara *55 Shades of Gay: balkansko proleće seksualne revolucije*, komad koji predstavlja savremenu burlesknu priču o LGBTQ+ politikama na Balkanu i u Evropi, nastao prema tekstu dramskog autora Jetona Neziraja, u režiji Blerte Neziraj.

Provokativni komad nastaje u sredini u kojoj ne postoje gej klubovi, istopolni brakovi nisu legalizovani, gej parovi ne smeju da usvajaju decu, transrodne osobe ne mogu pravno da promene pol, lezbejke, homoseksualci i biseksualci smeju da služe vojsku, ali ne smeju otvoreno da se deklarišu kao deo LGBTQ+ zajednice.

Predstave Jetona Neziraja igraju se širom Evrope i Amerike i govore o savremenom kosovskom iskustvu, iskustvima LGBTQ+ zajednice, o tome šta znači biti Rom u regionu Zapadnog Balkana, o sistemskoj korupciji i raspadajućoj državnoj infrastrukturi, političkim, ekonomskim i socijalnim posledicama rata.

Jeton Neziraj dobitnik je nagrade *Evropljanin godine* za 2018. godinu, koja se dodeljuje pojedincima čiji rad i postignuća promovišu evropske

ideje i vrednosti. Bio je umetnički direktor *Narodnog pozorišta* na Kosovu, a trenutno je direktor *Quendra multimedije*, jedne od najzanimljivijih pozorišnih kompanija u Jugoistočnoj Evropi upravo zbog provokativnih tema kojima se bave u svojim produkcijama. *Quendra multimediju* 2002. godine osnovala je grupa mladih umetnika iz Prištine, a cilj im je bio da stvore alternativni oblik umetničke produkcije koji bi se na jasan i maštovit način bavio političkim i društvenim problemima. *Quendra* producira i koproducira sveže i inovativne predstave i literarne događaje, za lokalnu i internacionalnu publiku. Njihove predstave bile su na turnejama po Evropi i Americi, na više od sto internacionalnih festivala i u mnogim pozorištima poput *La MaMa* u Njujorku, *Volkstheater* u Beču, *Odeon Theatre* u

Bukureštu, *Euroscene* u Lajpcigu, *Vie Festival* u Modeni, *Schlachthaus Theater* u Bernu...

Blerta Neziraj pozorišna je rediteljka u *Quendra multimediji* i članica *Laboratorije pozorišnih reditelja* u *Linkoln centru*. Bila je predavačica na američkom *Rochester institutu* na Kosovu. Dobitnica je nagrade za najbolju režiju za *Rušenje Ajfelovog tornja* (Festival Flaka e Janarit na Kosovu, 2014) i za *Predstavu sa četiri glumca, svinjama i nekoliko krava i konja...* (Pozorišni festival u Ferizi, 2016). Njene predstave gostovale su na festivalima širom Evrope, uključujući Međunarodni festival savremenog teatra Euro Scene (Nemačka), Pozorište *Vidy* u Lozani, *Piccolo Teatro di Milano*, Festival *VIE* (Italija), *Théâtre Nouvelle Génération* (Francuska), *Nacionalno pozorište* (Albanija), *Schlachthaus teatar* (Švajcarska), *Volkstheater* (Austrija), *Odeon Theatre* Bukurešt...

Predstava *55 Shades of Gay: balkansko proleće seksualne revolucije*, koja se bavi (raz)otkrivanjem stanja gej prava na Balkanu, prvi put je izvedena u eksperimentalnom studiju *La MaMa*, u Njujorku 2019. godine.

U godini u kojoj se obeležava pedeset godina od *Stonewall-ske pobune*, *Quendra multimedija*, ovom neobičnom produkcijom postavlja pitanja o tome gde smo i dokle stigli sa osvajanjem ljudskih prava. Komad prikazuje gej par koji planira venčanje u jednom konzervativnom, homofobičnom, provincijalnom gradu. Dozvolu za brak traže u vreme kad jedna italijanska kompanija započinje izgradnju fabrike kondoma – projekat koji je napokon dobio podršku Evropske unije. Intelektualci, umetnici, političari i vođe verske zajednice pokušavaju da zaustave venčanje gej para, uprkos činjenici da su istopolni brakovi legalizovani. Ova provokativna, politički (ne)korektna predstava postavlja pitanje: Da li su seksualne slobode moguće na Balkanu? Na ovo pitanje predstava nudi jedan nadasve duhovit ali istovremeno i potresan odgovor, terajući publiku da se zapita za šta i za koga zapravo marimo, čija su nam prava bitna, a čija najradije kršimo i/ili ih zanemarujemo.

Gypsy Queen u zatvorenom svetu profesionalnog boksa

DRUGI DAN FESTIVALA: Narodno pozorište – scena „Raša Plaović“, 13. septembra u 20 sati

Predstava iz Mančestera, *Gypsy Queen* bavi se preispitivanjem dominantnih heteronormativnih narativa u jednom zatvorenom i često izuzetno maskulinizovanom svetu profesionalnog boksa.

Predstava Roba Varda, govori o uticaju socijalnih i kulturoloških očekivanja sredine na dvojicu najboljih boksera. Pored toga što jasno ukazuje na prisustvo homofobije u sportu, predstava *Gypsy Queen* na nekonvencionalan način ispituje vidljivost LGBTIQ+ populacije u sportu koji je prilično zatvoren za različitosti. U širem kontekstu, predstava se bavi pitanjima inkluzivnosti i mogućnosti za ispunjen i kvalitetan odnos u društvu koje pokušava da uobičajenim heteronormativnim praksama, podvede sva iskustva, želje i osećanja pod uvek isti heteroseksualni modalitet posmatranja sveta.

Predstava *Gypsy Queen* govori o Džordžu O'koneliju (George O'Connell), bokseru i lutalici, koji ulazi u svet profesionalnog boksa, ne nadajući se da će ga to naterati da se suoči sa sopstvenim poreklom, identitetom i najvećim strahom. Sa druge strane, bokser Dejn Samsn, talentovani sin legende boksa, biva svoje unutrašnje bitke koje vode do tragedije koju ni jedan ni drugi nisu mogli da predvide. Suočeni sa okruženjem u kome se stavovi o homoseksualnosti, maskulinitetu i religiji prepliću, likovi pokušavaju da svoju seksualnu orijentaciju sakriju od porodice, trenera i okoline. Svi ovi elementi stvaraju ključne tačke napetosti u predstavi, koja je, uprkos tome, kako ističe sam autor Rob Vard jedna kvalitetna humoristička ljubavna priča.

Ideja za predstavu nastala je pre nekoliko godina, kad je bokser Tajson Fjuri (Tyson Fury) komentarisao LGBTIQ+ zajednicu uporedivši je sa pedofilijom, tom prilikom karakterišući homoseksualnost kao nešto što će doprineti nestanku populacije i kraju sveta. Sve ovo, navelo je pisca scenarija Roba

Varda na razmišljanje o uzrocima ovakvih stavova popularnog boksera i da li oni potiču iz činjenice da je i on sam gej. Sve ovo podstaklo je autora da stvori priču, koja se na nesvakidašnji način bavi jednom dosta neistraženom i šakaljivom temom.

„Mogu li dva profesionalna borca ikada naučiti da vole?“, pitanje je na koje *Gypsy Queen* teži da da odgovor. Glumci, Rob Vard i Džon Eskju (John Askew) nizom konfrontacija daju samoj priči daju dubinu i smisao.

Reditelj predstave, Adam Zejn pomogao je da jedna predivna humoristična priča, prožeta teškoćama sa kojim se likovi suočavaju, dopre do publike, održavajući je istinitom i realističnom.

Ova nekonvencionalna priča obrađuje jednu od gorućih tema današnjice na potpuno nov i neočekivani način, izbegavajući uspešno svaku vrstu klišeja.

Rob Vard je glumac, pisac i producent koji je sa Maksom Emersonom nedavno pokrenuo *Emmerson & Ward Productions*. Rob je bio izvođač, jedan od pisaca i producent monodrame *Away from home*, koja se bavi homofobijom u fudbalu. Monodrama je igrana u Velikoj Britaniji između 2013. i 2015, gde je osvojila dve nagrade *Manchester Theatre-a*. Rob Vard producirao je i predstavu *The C project* a tokom svoje karijere pisao je i kratke predstave za *Hope's OutStageUs* i *To Russia With Love*, pored toga radio je i kao pisac za *Action Transport Theatre* i *Theatre By Numbers*. Predstavu *Gypsy Queen*, napisao je 2016. godine, a od 2017. krenula su izvođenja predstave po Velikoj Britaniji. Ove godine, prvi put u Srbiji predstava će biti izvedena u okviru Beogradske nedelje ponosa.

„Gypsy Queen“ je jedna kvalitetna humoristička ljubavna priča

Foto: Michael Dekker

Foto: Rachel April

Foto: Michael Dekker

„The Baby Monitor“ bavi se onim prećutanim, nikad izgovorenim predrasudama, koje postoje uprkos nominalnoj prihvaćenosti, od, u ovom slučaju, sopstvene porodice i neposredne okoline

je razvio tekst koji se na vrlo direktan i otvoren način sukobljava sa stereotipima koje svako društvo bira da krije i potiskuje.

Predstava *The Baby Monitor* dolazi iz Njujorka. Nastala po tekstu Dejvida Stalingsa, u režiji Antonija Minina, predstava se bavi istopolnim roditeljstvom i usvajanjem dece kroz prizmu raskoraka između pravne legislativne i realnosti svakodnevnog života. Antonio Minio je prema zadatom tekstu razvio predstavu kroz formu radionice, koja je vremenom postala celovečernji komad koji se izvodi širom sveta. Pre gostovanja na Beograd Pride Pozorišnom festivalu, o čemu je između ostalih pisao i *Broadway World*, *The Baby Monitor* izvedena je na međunarodnom pozorišnom gej festivalu u Dublinu, gde je pored sjajnih kritika, nominovana za četiri priznanja: nagrada za interkulturalni dijalog, za najbolju žensku ulogu, za najbolju mušku ulogu i nagrada *Oskra Vajld* za najbolji novi dramski tekst.

„Ovu predstavu napisao sam iz straha. Pre nekoliko godina, muž mi je pričao o CNN-ovom specijalu u kom centar za socijalni rad privremeno oduzima dve ćerke samohranom gej roditelju, zbog toga što je delio slike ćerki

upitnog sadržaja sa ostalim članovima porodice. Ova priča je za mene bila isuviše strašna stoga nikad nisam pogledao pomenuti CNN specijal. Kako sam odrastao, saznao sam za mnoge slučajeve gde su ljudi bivali lažno optuženi za zločine isključivo zbog skrivenih netrpeljivosti i predrasuda od onih koji su ih optuživali“, objašnjava pisac Dejvid Stalings kako je nastao tekst predstave. Na osnovu ovog iskustva, on

The Baby Monitor bavi se onim prećutanim, nikad izgovorenim predrasudama, koje postoje uprkos nominalnoj prihvaćenosti, od, u ovom slučaju, sopstvene porodice i neposredne okoline. Osim toga, komad se na jako zanimljiv način bavi međurasnim brakom, surogat roditeljstvom i usvajanjem dece, kao i aktuelnom migrantskom krizom u Americi. Komplikovana porodična priča suprotstavlja homoseksualni par koji ima i želi dete, heteroseksualnom paru, koji kroz samoproklamovanu liberalnost vešto krije maske duboko ukorenjenog heteronormativnog društva koje se ne libi da sankcioniše i ukida sve oblike zajednice koje se ne uklapaju u njihov svetonazor. Bejbi Monitor neustrašivo se upušta u dosad nedovoljno istraženu teritoriju, ne bojeći se da p(r)okaže sve posledice koje jedno toksično društvo može imati, čak i u tako idiličnim i naizgled progresivnim sredinama, kao što je u ovom slučaju Boston, u koji je radnja drame smeštena.

Ova nagrađivana predstava na potresan i vrlo angažovan način govori o duboko ukorenjenim predrasudama s kojima se pripadnici *LGBTIQ+ zajednice* i dalje bore. Osim toga, izvođenje ove predstave u okviru festivala ima i posebnu važnost jer govori o društvenim pitanjima koja u Srbiji tek treba da se otvore. Na ovaj način otvara se poseban prostor za diskusiju i javnu debatu o pitanjima istopolnih zajednica. *The Baby Monitor* tera gledaoca da se zapita da li je nekad zapravo bolje odustati i da li trud uopšte ima smisla.

U komadu glume Leo Gudmen (Goodman), Mel Haus (House), Amanda Džons (Jones), Antonio Manino (Miniño), Greta Kjuspi (Quispe) i Dejvid Stalings (David Stallings). Predstava se realizuje uz podršku Ambasade SAD.

HEARTEFACT

Ne
odričem se
pozorišta

The Baby Monitor – drama o posledicama potisnute homofobije

ZATVARANJE FESTIVALA: Narodno pozorište – scena „Raša Plaović“, 14. septembra u 20 sati